

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2549 ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้รับผลกระทบที่เกิดจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ จากปัจจัยลบทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองเป็นอย่างมาก ทั้งปัญหาทางด้านกระแสเงินทุนจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศไทยกดดันให้เงินบาทแข็งค่าเพิ่มขึ้น และทิศทางอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอันเป็นสาเหตุมาจากราคาน้ำมันแพงขึ้น ในขณะที่การขาดเสถียรภาพของรัฐบาลยังทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งนักลงทุนในประเทศและนักลงทุนจากต่างประเทศ จึงมีผลต่อการลงทุนของภาคเอกชนเริ่มชะลอการลงทุน

หากพิจารณาในด้านของการลงทุนในตลาดหุ้นไทยในปี 2549 ที่ผ่านมานั้น ตลาดหุ้นไทยต้องเผชิญกับปัจจัยทางด้านลบและด้านบวกทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ แต่เนื่องด้วยปัจจัยการเมืองภายในประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่กดดันบรรยากาศการลงทุนตลอดทั้งปี จึงส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2549 ตลาดหุ้นมีบรรยากาศการลงทุนที่ไม่สร้างความประทับใจให้แก่แก่นักลงทุนเท่าใดนัก

เมื่อต้นปี พ.ศ. 2549 ดัชนีตลาดหุ้นไทยปิดทำการในวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2549 ด้วยดัชนี 725.64 จุด ซึ่งเป็นวันที่ตลาดหุ้นเปิดทำการเป็นวันแรก ดัชนีเพิ่มขึ้น 11.91 จุด จาก 713.73 จุด ในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ด้วยมูลค่าซื้อขาย 22,003.34 ล้านบาท ในขณะที่นั้นนักลงทุนต่างมีความเชื่อมั่นว่า ในปี พ.ศ. 2549 ดัชนีตลาดหุ้นไทยน่าจะมีโอกาสขึ้นไปถึง 850 จุดได้

จากการที่กระแสเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามาในตลาดหุ้นในภูมิภาคเอเชียในช่วงต้นปี พ.ศ. 2549 นั้น ได้ส่งผลให้กระแสเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามายังตลาดหุ้นไทยด้วยเช่นกัน ซึ่งขณะนั้นตลาดหุ้นไทยถูกมองว่ามีราคาต่ำ จากที่มีค่า P/E Ratio เพียง 9 เท่า ทำให้มีเงินทุนต่างชาติบางส่วนทยอยไหลเข้ามาลงทุนในไทยอย่างต่อเนื่องจากเดือนมกราคม พ.ศ. 2549 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 รวมมูลค่าถึง 9.4 หมื่นล้านบาท ซึ่งในจำนวนนี้เป็นมูลค่าการซื้อขายที่เกิดจากการขายหุ้นของตระกูลชินวัตร คือหุ้นชินคอร์ปเรชั่นให้กับกลุ่มเทมาเซคซึ่งเป็นเงินทุนจากประเทศสิงคโปร์ รวมเป็นมูลค่า 7.3 หมื่นล้านบาท ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549

ต่อมาเกิดข้อวิพากษ์วิจารณ์จากการขายหุ้นชินคอร์ปเรชั่นของตระกูลชินวัตรของอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ว่าเข้าข่ายเลียงภาษี ทำให้สถานการณ์ทางเมืองไม่ชัดเจน และ

รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนต้องยุบสภาและเลือกตั้งใหม่ แต่ยังคงมีการชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการเลือกตั้งครั้งใหม่ก็ได้รับเสียงวิจารณ์ ส่งผลให้ปัจจัยทางการเมืองเข้ามามีอิทธิพลกดดันต่อเศรษฐกิจไทย และส่งผลให้ภาคเอกชนเริ่มชะลอการลงทุน บรรยากาศการลงทุนในตลาดหุ้นไทย จึงได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อีกทั้งในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 เกิดเหตุการณ์ยึดอำนาจรัฐบาลโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนเป็นคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) (หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 21-24 ธันวาคม พ.ศ. 2549) จึงทำให้หุ้นที่มาส่วนเกี่ยวข้องกับทางการเมืองถูกขายออกมาจำนวนมาก

และเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ที่ผ่านมา ก.ล.ต. มีมติในที่ประชุม ซึ่งมี 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ คือ

1. ก.ล.ต.มีมติให้มีการเปิดเสรีใบอนุญาตธุรกิจหลักทรัพย์ภายใน 5 ปี โดยจะให้ใบอนุญาตธุรกิจหลักทรัพย์รายใหม่แบบไม่จำกัดจำนวนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ก.ล.ต.จะเสนอมาตรการดังกล่าวไปยังกระทรวงการคลัง เพื่อให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

2. ก.ล.ต.เห็นชอบให้คงค่าธรรมเนียมขั้นต่ำไว้อีกระยะหนึ่ง แต่กำหนดเวลาชัดเจนให้ยกเลิกภายใน 5 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิดเสรีใบอนุญาตธุรกิจหลักทรัพย์โดย

- ในช่วง 3 ปีแรก ระหว่างวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2550 – 13 มกราคม พ.ศ. 2553 ให้คิดค่าธรรมเนียมขั้นต่ำต่อไปได้

- ในช่วง 2 ปีถัดไป ระหว่างวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2553 – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ให้คิดค่าธรรมเนียมแบบเป็นขั้นบันได คือ มีอัตราค่าธรรมเนียมแปรผันลดลง ตามปริมาณธุรกรรมที่เพิ่มขึ้น และเมื่อปริมาณธุรกรรมเพิ่มขึ้นถึงระดับหนึ่ง ขั้นอัตราค่าธรรมเนียมต้องเปลี่ยนเป็นแบบต่อรองกัน ได้ โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเสนอสูตรค่าธรรมเนียมแบบเป็นขั้นบันไดให้ ก.ล.ต. พิจารณาต่อไป

- การคิดค่าธรรมเนียมการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ให้คิดค่าธรรมเนียมไม่เกิน 60% ของอัตราปกติ (บทวิเคราะห์ บมจ.หลักทรัพย์ธนาชาติ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549)

ธุรกิจบริษัทหลักทรัพย์ดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันกันที่สูงขึ้นเรื่อย ภายใต้อาณาเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศที่กำลังประสบปัญหา สังเกตได้จากมูลค่าการซื้อขายของบริษัทหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ที่ลดลงเรียงดังตาราง เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์สะท้อนให้เห็นถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างดี

ตารางที่ 1.1 มูลค่าการซื้อขายของ 13 บริษัทหลักทรัพย์ปี พ.ศ.2545 - 5 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2549

บริษัท หลักทรัพย์	ปี 2545 (สัดส่วนร้อยละ)	ปี 2546 (สัดส่วนร้อยละ)	ปี 2547 (สัดส่วนร้อยละ)	ปี 2548 (สัดส่วนร้อยละ)	ปี 2549 (สัดส่วนร้อยละ)
KIMENG	25.39	11.46	11.71	10.2	16.26
ZMICO	15.86	7.2	5.96	4.28	6.95
ASP	15.68	7.07	8.08	7.14	10.91
KGI	15.13	5.23	4.52	3.72	7.12
CNS	9.85	3.49	3.25	2.84	4.56
UOBKHST	8.63	2.46	2.63	2.81	4.58
TSC	7.83	3.25	3.51	2.96	5.35
DBSV	7.45	2.99	3.07	2.93	4.89
TNS	6.73	2.42	2.76	2.61	5.58
SCBS	4.58	3.36	4.04	5.15	12.09
BLS	4.23	3.81	3.32	3.29	5.95
AYS	3.92	2.63	2.92	2.7	5.14
PHATRA	3.86	3.06	3.96	4.97	10.64

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549)

ในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคเหนือโดยในส่วนของธุรกิจหลักทรัพย์ จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดแรกในภูมิภาคที่ได้รับอนุมัติจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้เปิดสาขาเพื่อบริการห้องค้าหลักทรัพย์แก่นักลงทุนได้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีบริษัทหลักทรัพย์ทั้งประเทศไทยและต่างชาติเปิดสาขาในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นในปี 2549 มีบริษัทหลักทรัพย์เปิดดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด 16 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549)

1. บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) BLS
2. บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด TSC
3. บริษัทหลักทรัพย์ แอ็ดคินซัน จำกัด (มหาชน) ASL
4. บริษัทหลักทรัพย์ ซิกโก้ จำกัด (มหาชน) SICSEC
5. บริษัทหลักทรัพย์ เอเซีย พลัส จำกัด (มหาชน) ASP
6. บริษัทหลักทรัพย์ เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) KGI
7. บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด (มหาชน) TNS

8. บริษัทหลักทรัพย์ เคทีบี จำกัด
9. บริษัทหลักทรัพย์ เกียรตินาคิน จำกัด KKS
10. บริษัทหลักทรัพย์ ทรินิตี้ จำกัด TNITY
11. บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด SCBS
12. บริษัทหลักทรัพย์ โกลเบล็ก จำกัด GLOBLEX
13. บริษัทหลักทรัพย์ ยูโอบี เคย์เฮียน (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) UOBKHST
14. บริษัทหลักทรัพย์ ฟินันซ่า จำกัด FINANSA
15. บริษัทหลักทรัพย์ บีฟิท จำกัด (มหาชน) BSEC
16. บริษัทหลักทรัพย์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) KIMENG

แสดงให้เห็นถึงการแข่งขันที่สูงมาก ทั้งจากคู่แข่งที่เป็นบริษัทหลักทรัพย์ไทยและจากต่างประเทศ บริษัทต่างๆ จึงต้องพยายามพัฒนาคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขการบริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บริการของตัวเองแตกต่างจากคู่แข่ง และสามารถตอบสนองความต้องการของนักลงทุนได้ เพื่อจักสามารถรับมือกับการแข่งขันที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้บริการด้านหลักทรัพย์ ก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจ ทราบถึงปัจจัยและความต้องการของนักลงทุนที่แท้จริงว่า มีความพึงพอใจในการใช้บริการในระดับใด มีผลกระทบ หรือข้อบกพร่องใด ๆ ในการบริการต่อ นักลงทุน และนำสิ่งผิดพลาดนั้น มาพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลให้มากขึ้น การสำรวจนี้มีความสำคัญต่อองค์กรธุรกิจเป็นอย่างมาก ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจนั้นมีแนวทางใน การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุน ที่มาใช้บริการด้านหลักทรัพย์ ของบริษัทหลักทรัพย์ ในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการ บริษัทหลักทรัพย์ของนักลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านบริการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการใช้บริการบริษัทหลักทรัพย์ของนักลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เข้าใจถึงพฤติกรรมของนักลงทุน และทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจใช้บริการบริษัทหลักทรัพย์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่นักลงทุนประสบอยู่
2. ผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์ต่าง ๆ สามารถนำผลการศึกษาทั้งหมดที่ได้ ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนา การบริการให้ดีขึ้น ตรงตามความต้องการของนักลงทุน เพื่อสร้างความพึงพอใจต่อนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ อันจะเป็นการเสริมให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น สร้างสภาพคล่อง และเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาบริษัทหลักทรัพย์สืบไป
3. หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ก.ล.ต.) สามารถนำข้อมูล ปัญหาและอุปสรรคของนักลงทุนที่พบ ไปวิเคราะห์เพื่อหาทางไปพัฒนาคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ ที่มีอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ให้ดีขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาการลงทุนในประเทศให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น และเพิ่มเสถียรภาพของตลาดหลักทรัพย์

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการบริษัทหลักทรัพย์ของนักลงทุน ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยการศึกษาครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะการใช้บริการด้านซื้อขายหลักทรัพย์
2. ศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักลงทุน

1.5 นิยามศัพท์

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” ทำหน้าที่วางนियามการส่งเสริม และพัฒนาตลาดเงินกำกับดูแล ในเรื่อง หลักทรัพย์ ธุรกิจหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ การออก และเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน การเข้าถึงหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ และการป้องกัน กระทบอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

บริษัทหลักทรัพย์ (Broker) หมายถึง บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ที่ ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ประเภทกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และได้รับ คัดเลือกให้เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหุ้นแทนให้กับผู้ ลงทุน นิยมเรียกทับศัพท์ว่า “โบรกเกอร์”(Broker)

ห้องค้าของบริษัทหลักทรัพย์ หมายถึง สถานที่ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์จัดให้มีกระดานแสดง ราคาขึ้นลงของหลักทรัพย์ เพื่อที่ลูกค้าจะได้ติดตามการขึ้นลงของราคาหลักทรัพย์ และเพื่ออำนวยความสะดวกให้ลูกค้า สั่งซื้อหุ้น

ผู้ลงทุน / นักลงทุน หมายถึง บุคคลที่เข้ามาทำธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ฯ เพื่อหวังผลตอบแทนจากการลงทุนนั้น

หลักทรัพย์ หมายถึง เอกสารที่แสดงความเป็นเจ้าของ หรือสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย เช่น ใบหุ้นกู้ ใบหุ้นสามัญ ใบหุ้นบุริมสิทธิ และพันธบัตรรัฐบาล หรือหมายถึง หลักทรัพย์จดทะเบียน

บริษัทจดทะเบียน หมายถึง บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด รัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่มี กฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ซึ่งได้นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

ข้อมูลทางด้านพื้นฐาน หมายถึง การวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งมี ขั้นตอนใน การพิจารณา ตั้งแต่ภาวะเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และตัวบริษัท และผลการดำเนินงาน เพื่อหามูลค่า ที่แท้จริง ที่ควรจะเป็น มาเปรียบเทียบกับราคาตลาดที่ซื้อขายกัน ในขณะนั้น เพื่อ ซื้อขายใน ทิศทางที่ถูกต้อง

ข้อมูลทางด้านเทคนิค หมายถึง การวิเคราะห์พฤติกรรมของตลาด โดยศึกษาลักษณะการ เคลื่อนไหวของราคาที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อนำมาคาดหมายแนวโน้มของราคาในอนาคต

ส่วนต่างของราคา (ซื้อ/ขาย) หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ส่วนทุนเกิดจากการซื้อหลักทรัพย์ เพื่อการลงทุน และขายออกไปที่สูงกว่า (ต่ำกว่า) ก็จะได้กำไร (ขาดทุน)

การเก็งกำไร หมายถึง การซื้อขายหุ้น เพื่อหวังกำไรในอนาคต เมื่อเห็นว่าหุ้นมีแนวโน้มราคาสูงขึ้นในช่วงใด ช่วงหนึ่ง โดยไม่ถือปัจจัยสนับสนุนด้านพื้นฐานการดำเนินงานของบริษัท

ส่วนแบ่งตลาด หมายถึง มูลค่าเงินทั้งหมดที่คิดจากปริมาณการซื้อขาย หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หลักทรัพย์ที่เสนอขายให้แก่ประชาชนเป็นครั้งแรก (Initial Public Offering : IPO) หมายถึง การที่บริษัทนำหลักทรัพย์ของตนออกเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปขยายกิจการ และเพื่อกระจายการถือครองหลักทรัพย์ให้ประชาชนทั่วไป การเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชนจะต้องกระทำผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่รับเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriters) จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ด. และต้องจัดทำหนังสือชี้ชวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved